

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

05.07.2019

Б 1899

Київ

Про схвалення висновку Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проекту Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення" (реєстр. № 10110-4 від 06 березня 2019 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", враховуючи рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 жовтня 2016 року № 81 "Про підготовку висновків Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проектів законодавчих актів, поданих на розгляд Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України", Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проекту Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення" (реєстр. № 10110-4 від 06 березня 2019 року), що додається.

2. Департаменту координації антикорупційної політики забезпечити направлення висновку Національного агентства з питань запобігання корупції, схваленого пунктом 1 цього рішення, до Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національного агентства з питань запобігання корупції Серьогіна О.Ю.

Голова

Олександр МАНГУЛ

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення
Національного агентства

Протокол № 40
засідання Національного агентства
від 05 липня 2019 року

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції

05 лютого 2019 року № АРР

ВИСНОВОК

Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проекту Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення"

(проект внесений народним депутатом України Дерев'янком Ю.Б.,
реєстр. № 10110-4 від 06 березня 2019 року)

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) опрацювало проект Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення" (далі – законопроект), яким у статті 368⁵ Кримінального кодексу України (далі – КК України) пропонується встановити кримінальну відповідальність за незаконне збагачення, та висловлює такі зауваження до його положень.

Відповідно до частини першої статті 368⁵ КК України в редакції законопроекту кримінально караним визнаватиметься набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність майна, вартість якого значно перевищує доходи особи, отримані із законних джерел, або передача нею такого майна іншим особам, під якою згідно з пунктом 3 примітки до цієї ж статті розумітиметься укладення будь-яких правочинів, на підставі яких виникає право власності або право користування на активи, а також надання іншій особі грошових коштів чи іншого майна для укладення таких правочинів.

Крім того, згідно з пунктом 2 примітки до зазначеної статті під значним перевищенням є сума, що у два і більше разів перевищуватиме розмір доходу за відповідний період та активів, зазначених у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданій особою у порядку, встановленому Законом України "Про запобігання корупції" (далі – Закон).

По-перше, пропонована редакція диспозиції статті 368⁵ КК України термінологічно не узгоджується з положеннями примітки цієї ж статті, оскільки для окреслення предмета злочину одночасно вживається кілька термінів, таких як "майно", "активи", "доходи".

По-друге, умовою притягнення до кримінальної відповідальності за незаконне збагачення пропонується визначити значне перевищення вартістю майна доходів особи, отриманих із законних джерел, тоді як значення терміну "законне джерело" в положеннях законопроекту не розкриті.

При цьому такий підхід до формулювання норм КК України може призвести до свавільного трактування правоохоронними органами вимог законодавства та, як наслідок, до безпідставного притягнення осіб до кримінальної відповідальності.

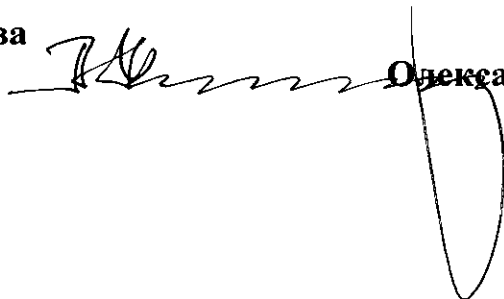
По-третє, публічна особа має набути у власність майно (активи) або передати його іншим особам у спосіб, що наведений у пункті 3 примітки до статті 368⁵ КК України в редакції законопроекту, тоді як фактичний контроль (користування та розпорядження) над активами, які будуть предметом незаконного збагачення, може здійснюватися не лише шляхом укладання правочинів з третьою особою або надання третій особі активів для укладання таких правочинів. Тобто пропонується у частині першій статті 368⁵ КК України в редакції законопроекту склад злочину не охоплюватиме, наприклад випадків, коли публічна особа, здійснюючи контроль над певним підприємством, надає вказівки його керівнику укласти правочин щодо певних активів.

По-четверте, пропозиція використовувати фактично лише останню подану публічною особою декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, є неприйнятною, оскільки результати аналізу такої декларації можуть бути використані, зокрема органом досудового розслідування, при доказуванні незаконного збагачення.

Проте це не означає, що декларація має бути єдиним джерелом доказування з огляду на те, що публічна особа могла умисно чи необережно внести до декларації недостовірні відомості або ж проігнорувати законодавчу вимогу подати обов'язкову чергову декларацію, а орган досудового розслідування у такому випадку буде змушений використовувати або відповідні недостовірні дані або дані, що містяться, наприклад, у минулорічній декларації.

Враховуючи викладене, Національне агентство не підтримує пропонувану законопроектом редакцію статті 368⁵ КК України.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

 Олександр МАНГУЛ